The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

తూర్పు బజారు, హైదరాబాదు (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

సం॥చందారా ౬-౦-౦
అర్థ ,, ,, ౩-౦-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౦

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, (Dn.) MONDAY 1-4-1935

ప్రాతపత్రికకు వెల ప్రత్యేకము

సంపుటము ౯ } శా.శ.౧౮౫౬ శ్రీభావనామసం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౧౩ సోమవారము ౨౭-౬-౪౪ ఫ. { సంచిక౨౫

ఆంధ్రుల లండను రాయబారము

ఒరిస్సా సరిహద్దులనుగూర్చి ఇండియామంత్రివద్దకు రాయబారము కొనిపోవుచున్న ఆంధ్రరాయబారవర్గపు నాయకులు దేశపాండ్యా సుబ్బారావుగారు "సేరు. కొంటివార్డి" స్టీమరులో ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణము చేసిరి రాయబారవర్గమునందలి యితర సభ్యులు జి వి సీతాపతిగారు, వి. సాంబశివరావు, కె నరసింహాగార్లు

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ఉత్తరపు కొనయగు బరంపురమును ఒరిస్సాలో చేర్చుట ఆంధ్రులకు పెద్ద దెబ్బ. పర్లాకిమిడి ఆంధ్రులు ఆంధ్రరాష్ట్రము నుండి విడిపోవుటకు ఎంతమాత్రము అంగీకరింప రు. ఆస్కాగంజాం, విశాఖపట్నం మధ్యప్రాంతమును ఒరిస్సాలో చేర్చుటగూడ ఆమండలవాసులలో ఎంతో అసంతృప్తికి కారణమైనది ఈ విషయములను రాయబారులు బాగ స్పష్టపరతురు

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సహకార సమావేశము

రాజమండ్రి

ఈ సమావేశము ఏప్రిలు ౧౮వ తేదిని రాజమండ్రిలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను డా॥ డే గురుమూర్తిగారు ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి డి బటి రాఘవయ్యగారు సమావేశ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడిరి సమావేశ ప్రారంభోత్సవము జరిపి భారతసేవాసంఘాధ్యక్షులు శ్రీదేవధరుగారిని కోరుటకు తీర్మానింపబడెను సంఘసభ్యత్వపు రుసుము పెద్దబ్యాంకులకు (౧౦రూ) చిన్నసంఘములకు ౨ రూపాయలుగను ప్రతినిధి రుసుము ౧ రూపాయగను నిర్ణయింపబడియున్నది

పరిశ్రమ మహిళా సభ

ఏప్రిల్ మాసములో శ్రీరామనవమి మహోత్సవదినములలో రాజమహేంద్రవరములో స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనములు జరుగనున్నవి. ఆదినములలోనే సహకారసంఘసభలు, గ్రామపంచాయతులసభలు మొదలగునవిజరుగగలవని తెలియుచున్నది ఆంధ్రనాయకులు రాష్ట్రేతరనాయకులు పలువురు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ఆకాలములోనే ఆంధ్రమహిళామణుల సభ జరుపబడును. ఆంధ్రపరిశ్రమ కార్యక్రమములో స్త్రీలు పాల్గొనవలెను, [illegible] నిర్ణయించుట మంచిదని ము [illegible] నగరములందు వాని వ్యాప్తి [illegible] యాచరణలోనికిదెచ్చుట [illegible] ప్రత్యేకము పరి [illegible] మహిళామణి

ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్కార్య సభ

తీర్మానములు

విజయవాడలో ౧౯౩౫వ సంవత్సరము మార్చి ౧౦వ తేది సాయంకాలము ౪గంటలకు పరిషత్కార్యనిర్వాహక సభాసభ్యులలో నొకరగు బ్రహ్మశ్రీ మహోపాధ్యాయ ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రులవారి యధ్యక్షతనుజరిగినసభలో వకరవాస్తవ్యులగు నోరి వేంకటశాస్త్రులవారికి "శ్రీమన్మహోపాధ్యాయ" బిరుదమును,

మన్నవ నరసింహకవి భోగరాజు నారాయణమూర్తి పంతులుగారలకు "కవిశేఖర" బిరుదమును

మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ వడింపల్లి జగన్నాథరావు పంతులు గారలకు "చరిత్రచతురధురీణ" బిరుదమును

హరినాగభూషణము బి ఏ గారికి "గాయకశిఖామణి" బిరుదమును

పిరాట్ల శంకరశాస్త్రి గారికి "గాయకరత్న" బిరుదమును,

వాజపేయయాజుల సుబ్బయ్య భాగవతులు, బొమ్మరాజు సీతారామయ్య భాగవతులు గారలకు, "హరికథాకేసరి" బిరుదమును,

వారణాసి ఘంటయ్యశాస్త్రి గారికి, "మార్దంగికాగ్రేసర" బిరుదమును,

ఈ సభవారు సమర్పించుచు బొబ్బిలిపట్టణమున జరుగనున్న పరిషద్వార్షిక సభాసమయంబున వారికి అందజేయవలెనని తీర్మానించిరి

ప్రాచీనగ్రంథములలోని శృంగారవర్ణనములు శ్లీలములని భావించుటయుక్తముగాదు కావున నవ్విషయమై ప్రభుత్వమువారిట్టి నిబంధనములమూలమునను నిషేధింపకూడదని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తత్సంబంధనిషేధము తొలగింపవలెనని గౌరవనీయులగు న్యాయశాఖాధ్యక్షులకు సభ్యులతో [illegible] యీసభ కార్యాలయమునకు [illegible] సంప్రతింపుటకై వారి రాయబారవర్గముగని యెన్నుకొనిరి

౧ వేమవరపు రామదాసు పంతులు ౨ జయంతి రామయ్య పంతులు ౩ శ్రీపాదలక్ష్మీపతి శాస్త్రులు ౪ కోరాడ రామకృష్ణయ్య ౫ చరిత్రచతురధురీణ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ ౬ కవిశేఖర కాశీభట్ల గోపాలరావు ౭ గూడిపల్లి రామబ్రహ్మం ౮ చావలి రా తేమమల్లరాజ గోపాలరావు ౯ విద్వాన్ దోమా వేంకటస్వామిగుప్త ౧౦ చల్లా జగన్నాధము ౧౧ పి వి రాజమన్నా ౧౨ చరిత్రచతురధురీణ, వడింపల్లి జగన్నాధరావు ౧౩, డాక్టరు బ్రూ శేషగిరిరావు పంతులు ౧౪, [illegible] పంతులు ౧౫, [illegible] ౧౬. విద్వాన్ [illegible] పరిషత్కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షులును, కార్యదర్శులును సభ్యులు

మహాత్ముని భారతదేశ సంచారము

గాంధీగారు మరల అఖిలభారత సంచార కార్యక్రమము నిశ్చయించిరని తెలియుచున్నది గుజరాతునుండి సంచారము ప్రారంభించెదరు గుజరాతు కార్యక్రమము సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారితో సంప్రతించి నిర్ణయింతురు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర గ్రామ సేవా సంఘ ప్రచారకుల మహాసభ

రాజమహేంద్రవరమున ఏప్రిలు ౧౨వ తేది మొదలు ౨౦ తేదివరకు స్వదేశవస్తుప్రదర్శనము జరుపుటకు ఏర్పాట్లు కాబడెను. ఆసందర్భమున గ్రామసేవాప్రచారకుల సమావేశమున్ను ౧౬వ తేదిని ఏర్పాటు అవశ్యకమని తలచి ఆంధ్ర రాష్ట్రమున గ్రామోద్ధరణకు కృషిసలుపుచున్న శిక్షితులు ప్రచారకులు సమావేశపరచి యొకనిర్దిష్టప్రణాళిక ప్రకారం శ్రీ జె సి. కుమరప్పగారి సలహాతో కృషిసలుపుటకు తగిన ప్రయత్నము అను గావించుటకు యీసభ యేర్పాటుచేయబడినది

సభకువచ్చు ప్రతినిధులకు స్వదేశ వస్తు ప్రదర్శనసంఘమువారు భోజనాదివసతులను యీ వారము దినములు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు

ఆ స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనమును శ్రీకుమరప్పగారే ౧౨వ ఏప్రిలున ప్రారంభోత్సవము గావింతురు

ఆంధ్రదేశములోని వివిధజిల్లాలవారిని ఈ మహాసభకు ఆహ్వానించుచు ఆహ్వాన సంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా బోర్డు విభజన

ఈబోర్డును రెండుభాగములుగ విభజించుటకున్ను, అంతటికొవ్వూరు, చింతలపూడి, ఏలూరు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలుకలిపి ఒకబోర్డుగ నరసాపురం భీమవరం తణుకు తాలూకాలకు వేరొక బోర్డుగను ఏర్పాటుచేయుట [illegible] నోటీసుతో మదరాసు గవర్నమెంటువారు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాబోర్డుకు వ్రాసినట్లున్నది

ఈ విభజనవిషయములో జిల్లాప్రజలు తమ అభిప్రాయములు వెలిబుచ్చుట శ్రేయస్కరమనియు అంగులకు జిల్లాబోర్డు సభ్యులును ప్రజలును గా నున్నది

ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తువారును, మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయమువారును పాఠ్యగ్రంథనిర్ణయ సంఘమువారును పఠనీయగ్రంథములనిర్ణయించునపుడు ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్ప్రతినిధులతోను, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్కార్య నిర్వాహకులతోను సంప్రతింపవలెనని యీసభవారు ఆధికారులను కోరుచు తీర్మానించిరి.

విద్యార్థులనమ్మె శేమాపా

లాహోరులోని విద్యార్థులు [illegible] ఇన్స్టిట్యూటు విద్యార్థులనమ్మె [illegible] అంతరించినది. [illegible] విద్యార్థులను అరెస్టు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటు [illegible] చ్చి గంటసేపు [illegible] ఫలితము [illegible] విద్యార్థులను అరెస్టు చేయవలసినదని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసిరి.

వివరములు

మేజిస్ట్రేటుతో గూడ పోలీసువారు [illegible]. ఇన్స్టిట్యూటు మేనేజింగుబోర్డు సభ్యులు, అధ్యక్షుడు రాజా [illegible] ప్రభాకరరావుగారుకూడ వచ్చిరి. విద్యార్థులతో మేజిస్ట్రేటుగారు మాట్లాడి [illegible]. [illegible] సంవత్సరము [illegible] మేజిస్ట్రేటు గంటసేపు మంచిమాటలు చెప్పిచూచెను. ప్రయోజనము లేకపోయెను. అంతట ప్రిన్సిపాలును [illegible] మేజిస్ట్రేటు [illegible]. [illegible] విద్యార్థులు [illegible] వాదించిరి. [illegible] పరవాలేదు" అని విద్యార్థులు చప్పట్లుకొట్టిరి. [illegible] మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసెను. విద్యార్థులు చప్పట్లుకొట్టుచు [illegible] అధికారులకు [illegible] విద్యార్థులందరు [illegible] ప్రవేశించిరి. పస్మెప్రాసున్నం [illegible] కాలము తీసుకొనెను.

విద్యార్థులకొందరికి ఇన్స్టిట్యూటు అధికారులపై విశ్వాసము లేకుండెను. [illegible] అధికారులు [illegible] ఆర్యులను [illegible] ప్రిన్సిపాలుపైకి [illegible] విద్యార్థి [illegible] అప్పటినుండి సమ్మె [illegible]. ప్రిన్సిపాలును వెంటనే ఉద్యోగమునుండి తీసివేయవలెనని [illegible] పాతకాల [illegible] దినములు మాసిపోయి [illegible] చాలవరకు విద్యార్థు [illegible] విద్యార్థుల [illegible] ఏర్పాటుచేయవలెనని [illegible] ప్రిన్సిపాల ఉద్యోగము [illegible] కమిటీని [illegible] విచారణపూర్తియగువరకు [illegible] విద్యార్థులు. [illegible] మేనేజింగుబోర్డువారు [illegible]. అంతటువరకు సమ్మె ప్రారంభమైనది.

మతసంబంధమగు నేరములకు
యావజ్జీవద్వీపాంతరవాస శిక్ష

ముసల్మానుల కోరిక

కలకత్తా మార్చి [illegible]:—

కరాచీ కోల్పులను నిరసించుచు కొల్పులవలన నష్టపడి [illegible] పరిహారమీయవలెనని ప్రభుత్వమును కోరుటకు కలకత్తా ముస్లిముల బహిరంగసభ హెచ్. ఎస్. సుహ్రావర్దీగారి అధ్యక్షతను జరిగెను. మతఅసహనమువలన చేసిన నేరములకు యావజ్జీవద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించునట్లు అసెంబ్లీసభ్యులు, భారతశాస్త్రమును సవరించవలెనని సభలో తీర్మానింపబడెను.

గ్రామసంఘముల చట్టము

మద్రాసు రాష్ట్రీయ శాసనసభలో గ్రామసంఘముల చిత్తు చట్టమును విమర్శించుచున్నారు. గ్రామసంఘములు స్వతంత్రముగా పనిచేయుచుండవలెను. మన ప్రజలలో పరిపాలనాసమర్థత [illegible] [illegible] శాస్త్రీయస్వపరిపాలనకూడ ఆధారపడి యుండునని [illegible] గ్రామసంఘములకు సభ్యులనెన్నుకొందురు. న్యాయవిచారణ, న్యాయపరిపాలనకూడ [illegible].

---

౨౦౦ క్రొత్త గ్రామతపాలాఫీసులు

"ఇప్పుడు జరుగుచున్న వత్సరమునందు ౨౦౦ క్రొత్త తపాలాఫీసులు గ్రామములలో స్థాపింపబడును [illegible] [illegible] ప్రత్యేకింపబడినవి [illegible] క్రొత్త [illegible] తపాలాఫీసులు [illegible] [illegible] తపాలాఫీసులు [illegible] [illegible] ఇదివరకు తపాలాఫీసులు [illegible] [illegible] స్థాపించవలెనని [illegible].

చక్రవర్తినిధికి దబ్బియరాదన్న కాంగ్రెసు నాయకులు

గౌహతీ, మార్చి [illegible]:—

[illegible] నిధికి [illegible] కాంగ్రెసు నాయకులను, [illegible] చక్రవర్తి [illegible] ధనమునియ్యరాదని ప్రచారము [illegible] పోలీసువారు [illegible] అరెస్టుచేసిరి. ౧౫౦౦౦ [illegible] మేజిస్ట్రేటు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ధిక్కరించిరి.

గోవధ ప్రాచీనాచారము

భారతముస్లిం కాన్ఫరెన్సువారి ఆగ్రహము

ఢిల్లీలో [illegible] మార్చి [illegible] [illegible] కాన్ఫరెన్సు [illegible].

"౧. [illegible] ప్రచార [illegible] అక్రమము. [illegible] విచారణచేయుటకు [illegible] చనిపోయినవారి కుటుంబముల [illegible] ధనసహాయము చేయవలెను.

౨. [illegible] బలియియ్యరాదని [illegible] ఇది చిరకాలమునుండి [illegible].

౩. [illegible] మాలవ్యాగారు [illegible] హిందువులు [illegible] ప్రయత్నము [illegible] మహమ్మదీయనాయకులు [illegible] మాలవ్యాగారి ప్రయత్నమును నిరసింపవలెను" అను తీర్మానము [illegible] బడెను.

యామీన్ ఖాన్ గారు షేర్వాని గారి స్థానమునకు క్రొత్త అభ్యర్థి

ప్రస్తుతము స్టేట్ కౌన్సిలుసభ్యులుగానున్న యామీన్ ఖాన్ గారు [illegible] అసెంబ్లీలో [illegible] షేర్వాని ముస్లిం [illegible] స్థానమునకు [illegible] అభ్యర్థిగా నిలచుచున్నారు.

వెనుక అసెంబ్లీయెన్నికలు జరిగినపుడు వీరుకూడ అభ్యర్థులుగా నిలిచిరిగాని వీరి అభ్యర్థిపత్రము [illegible] లోపము లుండుటవలన నిరాకరింపబడి యుండెను.

బం. గారు ఎగుమతి

మార్చి [illegible] ముగిసినవారమునందు బొంబాయినుండి ఇంగ్లండునకు [illegible] రూపాయల విలువగల బంగారము ఎగుమతియయ్యెను. ఇంగ్లండు బంగారు ప్రమాణమును విడనాడి నప్పటినుండియు, ఎగుమతియైన బంగారము విలువ [illegible] రూపాయలు.

సం॥ రా॥ బాలికలవిద్యకు రు ౧౨౫,౦౦౦ ప్రభుత్వ ద్రవ్యసహాయము

లక్నో, మార్చి [illegible]:—

సం॥ రా॥ శాసనసభ నేటిసమావేశమున విద్యాశాఖా మంత్రి విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి యీక్రిందివిధముగా తెలిపిరి.—

"విద్యావిధానమును సక్రమముగా నుంచుటలో సం॥ రా॥ ప్రభుత్వము [illegible] సం॥ విద్యాశాఖకు [illegible] గ్రాంటు ప్రత్యేకింపబడెను. ఈ మొత్తము విద్యాభివృద్ధికి చాలని మాట వాస్తవమే. దేశమునప్రాథమిక విద్య అభివృద్ధి [illegible] చేయుట అవసరము [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] బాలికల ప్రాథమిక విద్యలో [illegible] ఈ సం॥ [illegible] రు ౧౨౫,౦౦౦ [illegible]."

[illegible]

[illegible]

[illegible] రైతుసంఘములు [illegible] గ్రామ [illegible] ప్రతినిధులను [illegible]. ప్రస్తుతము ఆంధ్రరైతు రక్షణసంఘము, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘము, ఆంధ్రజమీను రైతుసంఘము, [illegible] రైతుసంఘము [illegible] సంఘములకు [illegible] మాత్రమేయున్నవి. [illegible] ౨, ౩ [illegible] సంఘములు [illegible] రైతు సంఘములు మాత్రమే యున్నవి. [illegible] భూములకు [illegible] [illegible] నిర్ణయింపబడెను.

బియ్యపుసుంకముల హెచ్చింపు విషయమై ఆలోచనలు

మద్రాసు, మార్చి [illegible]:—

విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడుచున్న బియ్యముపై సుంకము విధించుటకై భారతసుంకముల చట్టమును సవరణ చేయవలయునని భారతప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. [illegible] మద్రాసు ప్రభుత్వము [illegible] ఆలోచించుచున్నారట.

రాజధానియందలి వ్యాపారుల [illegible] ధరలు [illegible] సూచించుచున్నారు.

సుంకముల చట్టమునందు [illegible] కాననము గానున్నను, స్వల్పధరలతో దిగుమతి చేయబడిన [illegible] యిప్పుడు హెచ్చినవి. [illegible] బియ్యపుధరలు హెచ్చినవి. [illegible] ప్రతిపాదనమువలనను, [illegible] సుంకముకన్న [illegible] లాభముండెదని [illegible] ఒకటికి రూ ౧-౮-౦ సుంకమును విధించవలసిన అవసరము [illegible] వ్యాపారులకు [illegible] ఉపకారముచేసినట్లగునని [illegible] [illegible] బియ్యము [illegible] హెచ్చు [illegible].

మద్రాసు శాసనసభయందు [illegible] ప్రతిపాదనపై జరిగినచర్చయును [illegible] ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును భారతప్రభుత్వమువారికి [illegible] అందచేయబడును.

సుంకములకు భయపడి బియ్యపు ఎగుమతుల హెచ్చించుట

సయాం దేశపు చర్య

మణుగు ఒకటింటికి [illegible] సుంకము [illegible] మొదటి తేదినుండి విధింపబడును గనుక సయాందేశపు వారు ఆ తేదిలోపల చెన్నపట్టణమున చాలా బియ్యమును దిగుమతిచేయుటకు నిశ్చయించిరని ఆంధ్రపత్రిక తెలియుచున్నది.

విదేశములనుండి దిగుమతియగు బియ్యముపై సుంకము విధింపబడుపద్ధతి భారతప్రభుత్వగజెట్టులో ప్రకటింపబడిన వెంటనే అమలులోనికి వచ్చునని, భారతశాసనసభలో [illegible] ప్రకటించియుండిరి. [illegible] మొదటి తేదిన [illegible] గజెట్టులో ప్రకటనయుండునని [illegible] భావించుచున్నారు.

[illegible] బియ్యము మద్రాసుకు ఎగుమతి చేయబడునట్లు తెలియుచున్నది.

ఈసుంకములు విధింపబడుటకు [illegible] బియ్యము, [illegible] దిగుమతి చేయుచున్నారు [illegible] [illegible] భావించుచున్నారు.

[illegible] ఘటము

సంగారెడ్డి తిరునాళ్లలో గలభా

సంగారెడ్డి మార్చి ౨౨ —

[illegible] శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి [illegible] రథముపై కట్టినరొడ్డ [illegible] చేయ [illegible] పోలీసు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు గారికి, [illegible] బి.ఏ. [illegible] అంతట పోలీసువారు [illegible] కాంగ్రెసువారిని పిలిచి [illegible] శ్రీ [illegible] గాంధి పతకము కట్టదగదని చెప్పి [illegible] రథోత్సవసమయములో [illegible] రెడ్డి [illegible] అంటనే [illegible] ప్రజలు రథములాగుట మానివేసిరి. [illegible] రథము ఆగిపోయెను [illegible] పోలీసువారిచేత లాఠీలు [illegible] దెబ్బలు తగిలెను. [illegible] పోలీసువారు, అధికారు [illegible] ప్రోత్సహింపబడి [illegible] రథోత్సవము [illegible] శ్రీ [illegible] రెడ్డి [illegible] వెంకటరత్నం [illegible] (ఆంధ్ర)

సం. రా. లో వ్యవసాయ అభివృద్ధి మార్గములు

సం. రా. శాసనసభ మార్చి ౨౫ నాటి సమావేశమున చీఫ్ ఇంజనీరు వ్యవసాయఅభివృద్ధికి అనుకూలించుపనులను గూర్చి [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] జిల్లాలలో గొట్టపుబావులు [illegible] వ్యవసాయఅభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నాను. [illegible] ఇంజనీరు స్పష్టపఱచిరి. గొట్టపు బావులకు ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఖర్చుపెట్టనిశ్చయించిరి.

పబ్లిక్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు

పబ్లికువర్క్సు డిపార్టుమెంటులో మహమ్మదీయులకు తగినన్ని ఉద్యోగములు లేవని ఆక్షేపించుచు ఖాన్ బహదూరు [illegible] తీర్మానమును ఉపపాదించిరి

[illegible] సం రాష్ట్రములో గలరనియు, రాష్ట్రములో నివారించే [illegible] రాయి రాజేశ్వరబాలి గారు కోరిరి

మహమ్మదీయులలో ఇంజనీరింగుపరీక్షయందు [illegible] పబ్లికువర్క్సు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగులలో వీరిసంఖ్యతగ్గుటకిదే కారణమనియు, ఉద్యోగులనునియమించునప్పుడు [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] స్పష్టపఱచిరి తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనపడెను.

[ఆ. ప్రె.]

కరాచీ కొల్పులు

పంజాబు రాష్ట్రీయ హిందూ సభాభిప్రాయము

లాహోరు, మార్చి ౨౫ —

నేడు రాష్ట్రీయ హిందూసభవారు సమావేశమైరి. కరాచీలో [illegible] హిందూ [illegible] తీర్మానము [illegible]

అఖిలభారత సాంఘిక పరిష్కారసభ

సభలో ముసల్మానుల అల్లరి

ఢిల్లీ మార్చి ౨౫ —

నేడు ఉదయమున [illegible] బాబుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆరంభమైన [illegible] సాంఘిక పరిష్కారమును [illegible] మహమ్మదీయులలో [illegible] మహమ్మదీయుల సభలలో [illegible] అంతట [illegible] సభలోనుండి [illegible] ప్రయత్నించె [illegible]

ఈసభకు [illegible] మహమ్మదీయులు కొందరు వచ్చిరి. [illegible] ఢిల్లీమహమ్మదీయులే. అధ్యక్షుడగు [illegible] బాబుగారు [illegible] ప్రథానోపన్యాసమునిచ్చెను. [illegible]

[illegible] ఢిల్లీలో [illegible] ప్రవర్తించెను [illegible] మహమ్మదీయులు [illegible] సాంఘిక పరిష్కార [illegible] మహమ్మదీయులు [illegible] హిందూ [illegible]

[illegible] మహమ్మదీయులు [illegible] మహమ్మదీయులు [illegible] సాంఘిక పరిష్కారమునకు [illegible] హిందూ [illegible] తీర్మానములు [illegible]

౧ [illegible] సాంఘికపరిష్కారము [illegible] మహమ్మదీయులు [illegible]

౨. మహమ్మదీయులకోరిన రాజకీయరక్షణలకు [illegible] ఇండియాలో [illegible]

౩ సాంఘిక పరిష్కారము [illegible] ఢిల్లీలో [illegible]

[illegible] తీర్మానము [illegible]

చీనాలో కఱవు ఘోరక్షామము

చీనాలో ౨౦,౦౦౦,౦౦ మంది కఱవుచే బాధపడుచున్నారు [illegible]

న్యాయమూర్తికి లంచమిచ్చుటకు నేరము

రంగూను, మార్చి ౨౫ —

(౧) జడ్జికి లంచమిచ్చుట కతనితో నేరములుచేయుట. (౨) జడ్జికి లంచమిచ్చి [illegible] (౩) [illegible] అపహరించుట.

[illegible] విచారణసంఘము [illegible] జడ్జితో [illegible] లంచ [illegible] ప్రాయపడిరి

హైకోర్టు స్పెషల్ బెంచివారతని [illegible] ప్రధాన న్యాయమూర్తి [illegible] న్యాయమూర్తి [illegible]

మద్రాసు నియోజకవర్గ పునర్విభజనము

సంస్కరణముల క్రింద నూతన నియోజకవర్గములు [illegible] కొను [illegible] శాసనసభలకు ఎంతమంది [illegible] మద్రాసు ప్రభుత్వ సంస్కరణముల [illegible] చేయుచున్నారు

ప్రకటనశాఖ నిరుపయోగము

[illegible] మార్చి ౨౫ తేదిన ప్రభుత్వప్రకటనశాఖ నిరుపయోగమని [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను

రాగిబిందెలో నీళ్లుతెచ్చినందుకు జుర్మానా

అలహాబాదు, మార్చి ౨౫ —

[illegible] స్త్రీలు రాగిబిందెలతో నదిలో [illegible] రాగిబిందెలు [illegible]

[illegible] పోలీసులకు [illegible] పోలీసువారు [illegible]

సముద్రశవుని [illegible] మద్రాసులో దిగుట

యస్ యస్ "[illegible]" [illegible] మద్రాసు రేవుకు వచ్చి చేరినది [illegible]

రిజర్వుబ్యాంకు ప్రారంభము

రిజర్వుబ్యాంకు ఏప్రియల్ ౧ తేదినుండి ప్రారంభమగును. [illegible] వ్యాపారము [illegible] ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న రీతిగా [illegible]

సంస్థానాలకు బ్రిటిషిండియా అధికారము

లండను మార్చి ౨౩:—

ఇండియా కార్యదర్శి సర్ శామ్యూయలుహోరుగారికి ఇబ్బందికారముగా నున్నది. వీరి సంతకముగల ఆహ్లాదకరమైన యోగ్యతను తగ్గించివారికి బదులుగా ఇవరలుగారున్ను పొలిటికలు జర్నలుగారున్ను సహాయకార్యదర్శిగానున్న మాట్లాడిరి. మార్చి ౨౩వ తేదీని సుమారు ౧౧ గం. ల క్లాజువరకు చర్చ సాగినది. చర్చలో అనవసర కోలాహలములు జరుగలేదు.

౧౧వ క్లాజు

సంస్థానం తాలూకు ఏకవ్యవహార విషయములలో ఫెడరలు ప్రభుత్వంకోర్కెల్ కలుగజేసికొనవచ్చునని సంస్థానాధీశుడు తన అంగీకారపత్రంలో వ్రాసి ఫెడరేషనులో చేరు వ్యవహార విషయములలోనే సంస్థానముల ఫెడరలు శాసనములను వర్తింపజేయవలెను.

వెడ్జిఉడ్డుగారి ఆక్షేపణ:—సంస్థానాధీశుడు ఫెడరేషనులో చేరి యావద్భారత దేశమునకు సంబంధించిన అన్ని వ్యవహారవిషయములలోను చట్టములను శాసించుట కధికారము ఇయ్యవచ్చునుగాని సంస్థానాధీశుని తాలూకు సంస్థానములలో కొన్ని వ్యవహారవిషయములలోనే బ్రిటిషుఇండియా ప్రతినిధులు చట్టములను శాసించుటకు అధికారమిచ్చియుండును. ఇది అన్యాయము ఇటువంటి సమాఖ్యపద్ధతి ఎక్కడనులేదు. ఈవిధంగా బ్రిటిషుఇండియా పరిపాలనయావత్తు సంస్థానాధీశుల చేతులలో పెట్టడమగుచున్నది.

హోరుగారి ప్రత్యుత్తరం:—ఇటువంటి ఫెడరేషనులేదనేమాట నిజమే ప్రపంచంలో ఏఫెడరేషనునున్ను యింత విచిత్రాంశములతో కూడినది లేదు. ఇండియాబిల్లులో విశేషాంశములన్నింటియొక్క ధోరణికి ఈ క్లాజుకూడా అనుగుణముగానే యున్నది గాని యిందులో విపరీతవిషయము యేమీ క్రొత్తదిలేదు.

ఉభయపక్షములు ఈవిషయముపై చర్చ జరిగి ఈసిద్ధాంతము ఇదివరకే పరిష్కరింపబడినది. కనుక ఈవిషయమై ఇకచర్చ జరుపవీలులేదు.

శర్వానీగారిచోట క్రొత్త కాంగ్రెసువిద్యార్థి

ఢిల్లీ మార్చి ౨౧:—

నేడు దేశాయిగారిగృహమున కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీబోర్డుసభ జరిగినది. శర్వానిగారి మరణమువల్ల సానుభూతి తెలుపు తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. (ఆ) టి.ఏ.కె. శర్వానిగారి మరణమువలన అసెంబ్లీలో ఖాళీయైన స్థానమునకు అయనసోదరుడగు నిస్సారు అహమదుఖాను శర్వానిగారిని కాంగ్రెసుఅభ్యర్థిగా నిలుపుటకు నిశ్చయింపబడెను.

కరాచీ కాల్పులగూర్చి అనధికార విచారణ

భారత శాసనసభ మహమ్మదీయసభ్యులు నేడు అబ్దుల్లాహరూన్‌గారి భవనమున సూరిచి ౨౩వారు సమావేశమై కరాచీ కాల్పులనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షపాత విచారణసంఘమును నియమింపకున్నచో మహమ్మదీయులు, మహమ్మదీయేతరులతో కూడి అనధికార విచారణసంఘమును యేర్పాటుచేయవలెనని సభవారు నిర్ణయించిరి.

[అ. ప్రె]

శ్రీరామోత్సవములలో మొహర్రం

హిందూ మహమ్మదీయులవద్ద సంతకములు గైకొనుట

ఈగ్రామములో చాలా సంవత్సరములనుండి ప్రతిసంవత్సరం శ్రీరామచంద్రస్వామి నవరాత్రములు చైత్రశు౹౹౧ నుండి ప్రారంభమగును. శు౹౹౫ నాటిరాత్రి పెద్దరథోత్సవము. శు౹౹౯ నాడు కళ్యాణోత్సవము శు౹౹౧౦ నాటిరాత్రి చిన్నరథోత్సవము శు౹౹౧౧ నాడు గోపాలకాల్వ మొదలగునవి జరుగుచుండెను.

ఈసంవత్సరము మొహర్రము, ఈఉత్సవములు రెండును కలిసివచ్చుటవలన ఫాల్గుణశు౹౹౫ నాడు శ్రీయుత పాపన్నపేట సంస్థానము తహశీల్‌దారుసాహెబుగారు యిచ్చటికివిజయముచేసి హిందూమహమ్మదీయసోదరుల పిలిపించుకొని, దేవాలయ కాంపౌండులోపల ప్రతిసంవత్సరము జరుగు శ్రీయుతుల వేరువేరుగా జరుపుకొనునట్లు శు౹౹౫ నాటిరాత్రికి రథోత్సవము జరుగునట్లు యేర్పాటుచేసి. హిందూమహమ్మదీయుల సంతకములు తీసుకొని వెళ్ళిరి.

చక్రవర్తి రజతోత్సవములో కాంగ్రెసు నాయకుల విడుదల

సార్వభౌముని రజతోత్సవసమయమున పండితజవాహర్లాల్ నెహ్రూ, ఖాన్ అబ్దుల్ గఫ్ఫారుఖాను, డా. సత్యపాలు, శరశ్చంద్రబోసు మున్నగు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులను ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయుదురని అమృతబజారు పత్రికయొక్క లండనువిలేఖరి తంతివార్తనిచ్చుచున్నాడు.

పైజెప్పినవారిలో సుభాషుచంద్రబోసుగారు చెరసాలలో నిర్బంధములోలేక స్వాతంత్ర్యమును భావించుచున్నారదుగాను కారణమున అయనపేరు పట్టికలో లేదని విలేఖరికి తెలియుచున్నది.

సర్. వేపా. రామేశంగారి స్థానములో క్రొత్తవారు

మదరాసు, మార్చి ౨౬:—

మదరాసు హైకోర్టుజడ్జిగ సర్ వేపా రామేశంగారు శాశ్వతముగా ఉద్యోగమునుండి విరమించునప్పుడు, వారిస్థానే రావుబహదూరు సి. వెంకటరమణరావు నాయుడుగారిని గవర్నమెంటుప్లీడరు నియమింతురని యూధిగ తెలిసినది. అంగీకారమునుండి ఉత్తరువుకర్తరలో రానున్నది.

వెంకటరమణరావు నాయుడుగారు ౨౫సంవత్సరముల కనుభవముగలవారు పచ్చయప్ప కళాశాలయందు పట్టభద్రులై (౧౯౦౩) న్యాయశాస్త్రపట్టమును పొందినపిమ్మట టి యెతిరాజులుముదల్యారువద్ద అప్రెంటిసులాయుండిరి నాయుడుగారికి సివిలుకేసులపైనను అపీళ్ళలోను మంచి ప్రాక్టీసు గలదు.

౧౯౨౨ సంవత్సరమున సి.వి. అనంతకృష్ణయ్యగారు హైకోర్టుజడ్జిగా నియమింపబడినప్పుడు నాయుడుగారు గవర్నమెంటుప్లీడరుగ నియమింపబడిరి. ౧౯౨౯సం సర్ అల్లాడికృష్ణస్వామయ్యరుగారు అడ్వకేటుజనరలుగ పనిచేసిరి.

హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టము చర్చింపబడినప్పుడు వీరునిపుణులగు శాసనసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. కాస్మపాలిటను క్లబ్బులోను ప్రధానసభ్యులు. మదరాసు అడ్వకేటుల సంఘమునకు చాలకాలము కార్యదర్శిగనుండిరి.

నిన్న హైకోర్టులో పలువురు నాయుడుగారిని అభినందించిరి.

చక్రవర్తి రజతోత్సవము

విద్యుద్దీపముల ఖర్చుకై ఆక్షేపణ

క్రొత్తఢిల్లి, మార్చి ౨౨. —

అసెంబ్లీలో గోవిందదాసుగారిప్రశ్నకు బదులుచెప్పుచు చక్రవర్తి రజతోత్సవము ఇండియాలోజరుపబడు విధముగూర్చి హోంమెంబరు ఈక్రిందివివరములను తెలిపెను:—

„వివిధరాష్ట్రములలో నెటులజరుపవది ఆయారాష్ట్రప్రభుత్వము లేనిర్ణయించును ఇదివర కిటువంటిసమయములందు జరిపి విధముననే సాధారణముగా నవలంబింపవలెనని మాత్రము రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ఇండియాప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి ఇదివరకిటిసమయములందు బీదలకు దానములు, బడిపిల్లలకు ఉత్సాహముకలిగింపవీలైన, ప్రభుత్వభవనములను ఇతరభవనములను విద్యుద్దీపములతో నలంకరించుట మున్నగునవి జరుగుచుండెను. రజతోత్సవసందర్భమునను ఇవిజరుగును.

ఇండియాలో అన్ని ముఖ్యభవనములను విద్యుద్దీపములతో నలంకరించుట అనాడు సైనికప్రదర్శనములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ౨౫లక్షలుఖర్చుపెట్టుదురు. విద్యుద్దీపాలంకారములకు కొంతధనము రాష్ట్రప్రభుత్వములవారుకూడనివినియోగింతురు.

గోవిందదాస్:—దేశమంతటిబీదస్థితిలోనున్న ఈసమయమున మహోత్సవములకొరకును దీపాలకొరకును చెయుగ్ర్యయము దుర్వ్యయముకాదా?

హాస్యమాడ్కు, అని కొందరుకేకలువేసిరి. దుర్వ్యయము కాదని హోంమెంబరు బదులుచెప్పెను

పురపాలక సంఘముపై దావా

వాదులు ప్రతివాదుల న్యాయవాదులు తమకు కోరికలేదని చెప్పినందువల్ల పురపాలకసంఘముపై తెచ్చిన వ్యాజ్యము విచారణ ముగింపక కొట్టివేయబడెను.

స్థానిక వార్తలు

నగర కొత్వాలుగారి ఆజ్ఞ

డబ్బు పనూలుచేయబడుహోటలులో సర్కారీ కార్యాలయములుండు హోటలులోను చాలివంతరక్షణ మునకు యేర్పాటుచేయుట కాలిపూట డ్యూటీగలగజేసి అధికారులయొక్కయు పోలీసుస్వాధీనముయొక్కయు వి నియని తెలుపుచు ఒకఉత్తరువు జారీచేసినారు. అటిఅధికారులు తమని వేదికలలో తాము అస్థలములన్నిటిని తనిఖీచేసినట్లు పేర్కొనవలెను. అని వారాజ్ఞాపించినారు.

హత్యాలు

౨౨ అర్దీబెహుష్ట ౧౩౪౪ సాలు హైదరాబాదు:—

జిల్లారక్షకశాఖవారి రిపోర్టువల్ల యిట్లు తెలియుచున్నది:—

మహబూబునగర్ జిల్లాలో స్టేషన్ నారాయణపేట సమీపమున ఉప్పలఅ సెర్పూరులోబసిని కిష్టిరంగాపూరువాండ్లు సాగాపచేసులో ఓక్కొని పొలమునుగూర్చిన పూర్వపు రోధమువల్ల చంపి పారవేసినట్లు తెలియుచున్నది. కార్యాంచారిత్వాప్రకారం చేయుచున్నారు బీడ్ స్టేషన్‌సమీపములోని చక్కాల అంబాపేటసమీప గ్రామమగు తాండోలలమ గ్రామములో నుండువారలగు మహమ్మదీయసోదరులుజోన్న పొలముకోసుకొని పంచుకొనుసమయములో యెక్కువతక్కువలని పోట్లాడుటలో షేకునవాజుఅనే వానిని వానిసోదరుడగు షిజాముదు కత్తితోశిరము తెగనరకినాడు కార్యాచారిత్వాప్రకారం చేయునైనదిఅని తెలియుచున్నది.

హెూలి విందు

మోహన్‌లాల్‌గారు సత్యనారాయణ్ శ్యాంలాల్‌గారు హోలీపండుగసందర్భమున నగరములోని పలువురుగొప్పవారికి అహ్లాదకరమైన విందొసగిరని తెలియుచున్నది.

రెసిడెంటుగారి ప్రయాణము

౨౦ అర్దీబెహుష్ట ౧౩౪౪ వారు సికింద్రాబాదు రైల్వేస్టేషనునుండి ఆనరబుల్ మిస్టర్ డి జి. మెకంజీ, రెసిడెంటుబహాదర్‌గారు ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి. వీరువెళ్లు సందర్భములో పలువురుగొప్పవారు వారి స్వాగతమునందు పాల్గొనిరి

హెచ్. యస్. యల్. సి. విద్యార్థుల అసంతృప్తి

హెచ్. యస్. యల్. సి. పరీక్షకు పోవుచున్న విద్యార్థులు ప్రశ్నపత్రముల విషయమై చాలఅసంతృప్తి జెందినారని వదంతి ముఖ్యముగా లెక్కలప్రశ్నపత్రము విషయములో యిట్టి అతృప్తికనబడుచున్నది. కొన్నిప్రశ్నలు అర్థము కానివిధముగా వ్రాయబడెనట కొన్నిప్రశ్నలలో కనుగొనవలసినదానికి తగినంత సాధనసంపత్తి లేకుండెనట. ఆనేక పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు యీలోపములనుగూర్చి హెచ్.యస్. యల్. సి తరగతిబోర్డుకార్యదర్శికి మొఱ పెట్టిరనుచున్నారు: బోర్డులో ఒకసభ్యుడును ఒకకాలేజిప్రిన్సిపాలుగారుకూడ అతృప్తిని వెలిబుచ్చుచు విద్యాశాఖాధ్యక్షునికి వ్రాసిరట.

షిర్బద్‌మాపూరులో హోలీ

షిర్బద్‌మాపూరులో మహాదేవనూతన విద్యాలయమున హోలీపండుగను గొప్ప వైభవముతో జరిపెనని బులెటిను వ్రాసినది తెలియుచున్నది. కార్యక్రమములో యథాప్రసిద్ధముగా ఆటలు పాటలు మొదలగు కార్యక్రమములు జరుపుచేయుండెను. [illegible]

జాగీర్లలో మాఫీలు

మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి ఆజ్ఞ

ప్రభుత్వ ప్రకటన శాఖనుండి యీ క్రిందిది ప్రకటనార్థము పంపబడినది:—

అర్జీ మొహరం ౧౩౫౩ హి॥ జి ౧౮ మేహర్ ౧౩౪౪ ఫ. [క్రీ. శ.] నాటి ఫర్మానా ముబారక్ లో మ.ఘ.వ. నిజాంప్రభువుగారు జాగీరుగ్రామములలో నివసించుచున్న తమ ప్రజలకు రైతుల కందరికిని ౧౩౪౩ ఫసలీలో జాగీరుదార్లు ఖాల్సా గ్రామములలో యివ్వబడినంత మాఫీలను యివ్వవలెనని కోరియుండిరి. ఆట్లు యిచ్చినచో తమకు సంతోషము కలుగునని చెప్పిరి. జాగీరుదారు గౌరవముగలవారు: వారి స్థానము బలము గొప్పది అందువల్ల యీ విషయమున ఖచితమైన ఆజ్ఞగా విధించుట మంచిదని మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారు తలచలేదు. ఈ విషయములో గట్టి ఆజ్ఞల చేయు అవసరమును జాగీరుదారులు కలిగించరుగాక యని మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారు ఆశించిరి.

తర్వాత ౨౬ రంజాను ౧౩౫౩ హి॥ జి [ఫిబ్రవరి ౧౯౩౫] నాటి ఫర్మాన్ ముబారక్ లో ఆనాటి ౧౩౪౩ ఫసలీలో రబీ, ఖరీఫు కిస్తీలలో రూపాయకు రెండణాల వంతున మాఫీ కిచ్చుచున్నను, మ.ఘ.వ. నిజాం ప్రభువుగారు జాగీర్దారులకు ఆ సంగతిని తెల్పినచో వారును యిదివరకు వలెనే తమ తమ జాగీరులలో అదేవిధముగ మాఫీలను యివ్వవచ్చును, కాబట్టి వారికీ సంగతి తెలియజేయవలసినదని ఆజ్ఞాపించి యుండిరి. ఒక్కొక్క జాగీరులోను వ్యవసాయ పరిస్థితి యితర పరిస్థితులను ఒకే రకముగ నుండక భిన్నములైనను ప్రభుత్వము వారు ఖాల్సా యిలాకాలో ఏ కారణము చేతనైతే మాఫీల నొసగియుండిరో ఆయా రకపు స్థితి ఖాల్సా యిలాకాలో నేగాక మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి రాష్ట్రమంతటను ఏకరీతిగ నున్నది.

ఈ ఫర్మాన్ ముబారకు ననుసరించి జాగీరుదార్లనేకులు తమ యిలాకాలలో మాఫీలనిచ్చి తమ ప్రభువుగారియందుగల భక్తిని వెలడించియున్నది నిజమే. అయినను కొందరు జాగీరుదారులు మాత్రము ఖాల్సా యిలాకాలో యిచ్చినంత మాఫీలని యీలేదని ప్రభుత్వము వారి దృష్టికి తేబడినది. పైజెప్పిన ఫర్మాన్ ముబారకులో వెల్లడించబడిన కోరిక చే కలుగవలసిన ఫలితము కలుగలేదు కాబట్టి మ.ఘ.వ. ప్రభువుగారు యిప్పుడు ౧౫ జిల హేజ్ ౧౩౫౭ హి॥ జి [౧౫ మార్చి ౧౯౩౯] నాటి ఖుగల ఫర్మానుమును బట్టి ద్వారా పెద్ద జాగీర్దారులను, చిన్న జాగీర్దారులను ౧౩౪౭ ఫసలీ యొక్క ఖరీఫు రబీ కిస్తులలో ఖాల్సా యిలాకాలో యిచ్చినంత మాఫీలనే యివ్వవలసినదని ఆజ్ఞ నిచ్చినారు. ఖరీఫు రబీ కిస్తులను పూర్తిగా వసూలు చేసినవిషయములలో ౧౩౪౭ ఫసలీ రబీ, ఖరీఫు కిస్తులలో ఖరీఫు రబీ కిస్తులలో యివ్వవలసియుండిన మాఫీ చేస్తుకొనుట జాగీరుదారుల విధి. ఏ గ్రామములలో గాని రబీ ఖరీఫు కిస్తులు లేనిచో లేక అవి పూర్తిగ వసూలై యుండినచో ౧౩౪౮ ఫసలీ ఖరీఫు రబీ కిస్తులలో ఆ మాఫీ మొత్తములను తగ్గించుకోవచ్చును.

జాగీర్దారుసంఘము యెన్నికల ఫలితము

నిజాం రాష్ట్ర జాగీర్దారుల సంఘ సాధారణ సభ నవాబు సాలారుజంగు బహదూరుగారి యాజమాన్యమున సమావేశమయ్యెను. సంఘ కార్యదర్శులగు నవాబు బహదూరు యార్జంగు బహదూరుగారు ౧౩౪౭ ఫ. నివేదికను సమర్పించుకొనిరి. పిమ్మట నవాబు అహమదు యార్జంగు బహదూరుగారి యకాల మరణమునకై సంతాప తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. రాబోవు సంవత్సరమున కీ దిగువ కార్య నిర్వాహకవర్గ మెన్నుకొనబడెను:—

అధ్యక్షులు:— నవాబు సాలారుజంగు బహదూరు; ఉపాధ్యక్షులు:— నవాబు అలి యావర్జంగు బహదూరు; కార్యదర్శి:— నవాబు మహమ్మదు నయాజుద్దీన్ ఖాన్; సహాయ కార్యదర్శి:— రాయ్ త్రయంబకలాల్ గారు, కోశాధ్యక్షులు రాజా కిషన్ దాసు గారు.

నవాబు బహదూరు యార్జంగు బహదూరుగారు గత నాలుగు సంవత్సరముల నుండి సంఘ కార్యదర్శులుగా నుండి గావించిన సేవ నభినందించుచు నొక తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

జాగీర్దారుల శాఖల బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులుగా నవాబు బహదూరు యార్జంగు బహదూరు, నవాబు దోస్తు మహమ్మదు ఖాన్ సాహెబ్ గారలు ఎన్నుకొనబడిరి.

సైకిళ్లపై పోవువారికి ఇంకొక హెచ్చరిక

హైదరాబాదు పట్టణపు పోలీసు కొత్వాలు నవాబు రహమతుల్లా యార్జంగు బహదూరుగారు ౨౩ మార్చి మంగళవారము నాడు పట్టణపు పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్లందరికి యిదివరకు సైకిళ్ల ఎక్కేవారి విషయములో చేసిన ఆజ్ఞలను గమనించవలసినదని ఒక సర్క్యులరును పంపియున్నారు. ఆజ్ఞలను మీరిన సైకిళ్లవారిపై పట్టణపు పోలీసు తగిన చర్యతీసికొనుచుండిరి. ఆజ్ఞలు యిప్పుడు అమలుజరుపుటలేనందువలన కొందరు ఒకరికంటె ఎక్కువ కూర్చుండి పోవువారిపైన మాత్రమే చర్య గైకొనబడుచున్నందులకును కొత్వాలుగారు విచారపడుచున్నారు. రక్షకభటులు చూపుమార్గములను లెక్క పెట్టక, మోటారులను దారవిడువక సైకిళ్లు రోడ్డు మధ్యనుండి తీసికొనిపోవువారు కూడ కనబడుచున్నారు. దీని ఫలితముగ ప్రమాదములసంఖ్య పెరుగుచున్నది. రోడ్డుమధ్యనుండి సైకిళ్లపై పోవువారిపైనను, దీపములు వెలిగించక పోవువారిపైనను చర్యతీసికొనవలసినదని కొత్వాలుగారు రక్షకభటులను హెచ్చరించుచున్నారు.

పోలీసువారు తమ యాజ్ఞలను పాలించి వారి కార్యదీక్షను మెచ్చుకొనుటకవకాశమును కలుగజేయుగలరని కొత్వాలుగారు ఆశించుచున్నారు.

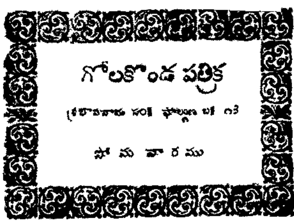
మ. ఘ. వ. నిజాము ప్రభువు కామారెడ్డికి బయలుదేరుట

మహాఘనత వహించిన నిజాము ప్రభువుగారు ౨౪ అర్ది బెహెష్టు శుక్రవారము నాటి ప్రాతఃకాలము ౧౦–౩౦ గంటలకు స్పెషలు ట్రెయినులో హైదరాబాదు ఎం. జి. స్టేషనునుండి కామారెడ్డికి బయలుదేరిరి. నగర రక్షకశాఖవారు కింగుకోఠి భవనమునుండి కాచిగూడ స్టేషనువరకు మంచి యేర్పాట్లను గావించిరి. మహాఘనత వహించిన ప్రభువుగారు ప్లాటుఫారము పైకి విచ్చేయగనే ఉన్న అధికారులందరును గౌరవించిరి. పట్టణపు పోలీసు దళం అఫ్జలు బ్యాండు వారు వలామి చేసిరి.

నవాబులు హామిదుయార్జంగు, రహమత్ యార్జంగు మరియు కర్నల్ సుల్తాన్ యార్జంగు బహదూరు గార్లు, మిస్టరు మహమ్మదలి, మిస్టరు సాదత్ ఆలీ శెహ్జాద సెంటు మహమ్మదు హుసేను గార్లును స్టేషనులో నుండిరి.

ఫ్రెంచి గారికి విందు

౨౪ ఆర్దీ బెహెష్టు ౧౩౪౮ రోజున సాయంత్రము సుల్తాను బజారులోని రాజా ప్రతాపగిర్జీ గారి ఆవాస భవనములో న్యాయాధిపతులతరపున కర్నల్ ఫ్రెంచి గారికి విందొసంగిని గొప్పవిందొసగబడెను. విందుసందర్భములో విద్యుద్దీపములు ప్రకాశమానముగ వెలిగించబడెను. పలువిధములైన చక్కని విలువగల ఆసనములు అమర్చబడెను. రంగుపతాకములు యెగురుచుండెను. గొప్పగొప్పవారు, న్యాయాధిపతులు, న్యాయవాదులు, జాగీరుదారులు మరియు మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాద బహద్దరు గారు విచ్చేసియుండిరి. టీ ఫలాహారానంతరము విందు ముగిసెను.

గోలకొండ పత్రిక
(హైదరాబాదు సం॥ ఫాల్గుణ బ॥ ౧౩
సోమవారము

పత్రికలు

౧౯౩౩-౩౪ వ సంవత్సరపు మద్రాసు ప్రభుత్వపరిపాలన నివేదికలో పత్రికలనుగూర్చి చెప్పబడినపరిస్థితులతో మనరాష్ట్రమందలి పరిస్థితులను పోల్చిచూచినచో మనరాష్ట్రముయింత ముఖ్యవిషయములో యెట్లువెనుకబడియున్నదో తేటపడగలదు.

౧౯౩౩ వ సంవత్సరాంతమున మదరాసు రాష్ట్రమున ప్రకటింపబడుచుండిన వార్తాపత్రికల సంఖ్య ౨౩౩. ఇందుముఖ్యముగ గమనించవలసిన దేమనగా భాషలవారీగా పత్రికలసంఖ్య. ఇంగ్లీషులో ౯౦ పత్రికలు, తమిళములో ౧౧౩ పత్రికలు తెలుగులో ౭౮ పత్రికలు మళయాళములో ౧౩ పత్రికలు ప్రకటింపబడుచుండెను.

మద్రాసు రాష్ట్రముయొక్క జనసంఖ్య ౧౯౩౧ సంవత్సరపు జనాభా ప్రకారము ౪౬,౭౪౦,౧౦౭. ఈజనసంఖ్యప్రకారము చూచినచో మద్రాసురాష్ట్రములో ప్రతి ౨౦౦,౧౧ మందికి ఒకవార్తాపత్రికచొప్పున ఉండెనని తేలుచున్నది. మద్రాసురాష్ట్రములో తమిళము, తెలుగు ప్రధానమైనభాషలు. ఇంగ్లీషు విద్యావంతులకు మాత్రము వ్యవహారభాష. తమిళభాషలో వార్తాపత్రికలసంఖ్య ఇంగ్లీషుభాషలో ప్రకటింపబడు [illegible] తలదన్నియున్నది.

మనరాష్ట్రప్రభుత్వపరిపాలన నివేదికలలో ౧౩౪౧ వ ఫసలీనివేదిక(౧౯౩౧-౩౨)తర్వాత వెలువడినవేదిగాని యున్నట్లుకానరాదు. ఈనివేదికలో పైజెప్పిన మదరాసు ప్రభుత్వ పరిపాలనానివేదికలోవలె పూర్తి వివరములేవియు కానరావు ౧౩౪౦ వ ఫసలీలో ౭ పత్రికల ప్రచురణమునకుమాత్రమే అనుమతినిచ్చియుండ ౧౩౪౧ వ ఫసలీలో ౮ పత్రికల ప్రచురణమునకు అనుమతి యొసగబడెనని తెలుపబడియున్నది. అంతే. కాని సామాన్యముగా తెలిసినంతవరకు మనరాష్ట్రపత్రికలన్నియు కలిపి చూచినను ౩౦ ఉండునేమో! మనరాష్ట్రజనసంఖ్యలో దాదాపు సగమువరకు తెలుగుమాతృభాషగా గలవారు. తర్వాత మహారాష్ట్రము, కన్నడము వేర్వేరనదగిన రాజకీయభాషలు. ఉర్దూమాట్లాడువారు నూటికి ౧౦ మందిమాత్రమే. కాని పత్రికలస్థితి తలక్రిందుగానున్నది. తెలుగులో ఒక్కటే పత్రిక, మహారాష్ట్రములో నొక్కటే. కన్నడీలో అదియు పూజ్యము. రెండుడజనులవరకు ఉర్దూలోనేయున్నవి.

ఇట్లు మనరాష్ట్రమందు ముఖ్యమగు మాతృభాషలందు పత్రికలసంఖ్యతక్కువగనుండుటకు కారణములు స్పష్టములే. విద్యావిధానము ఉర్దూకు అధికమైన ప్రాధాన్యమునిచ్చుచున్నది. అందువలనముఖ్యభాషలలో విద్యావ్యాప్తితక్కువయై ఆభాషలయందలి పత్రికలయెడఆదరణ తక్కువగానున్నది. ప్రజాదరణతక్కువగా నుండుటమాత్రమేగాక ప్రభుత్వాదరణకూడ తగినంత లేదనియే చెప్పవలసియుండును. పత్రికలను ప్రచురించుటకు అనుమతిలభించువిషయమునతీర్థాలో పత్రికలను ప్రచురించుటకు దొరకునంత సులభముగా తెలుగులో ప్రకటించదలచిన పత్రికలకు అనుమతి లభించుటలేదు.

ఇంకొకయంశము. మద్రాసురాష్ట్రములో పత్రికలవిధానము చూచినచో, ప్రభుత్వముపై అంత తీవ్రవిమర్శనలనుజేయు పత్రికలను ఆక్కడి ప్రభుత్వమువారెట్లుసహించగలుగుచున్నారాయని ఆశ్చర్యముకలుగును. అవిమర్శనలముందుమనపత్రికల విమర్శనలు చాలసామాన్యమైనవని చెప్పదగును. కాని మన రాష్ట్రములో పత్రికల ప్రచురణకు అనుమతిచిక్కుట మద్రాసురాష్ట్రమందెంత సులభమో అంతసులభము కాదనుకొందును.

విద్యావ్యాప్తికి, ముఖ్యముగావయస్సుమీరినవారి. విద్యావ్యాప్తికి వార్తాపత్రికలు పటుతరసాధనములు. ప్రభుత్వమువారు వార్తాపత్రికలు న్యాయముగ పనిచేయువిషయమున అనుమానదృష్టిని చూపక ప్రోత్సహించుటవల్ల వారువిద్యావ్యాప్తికి తోడ్పడినవారగుదురు.

ముల్కీకి అవకాశము

నవాబ్ వలియుద్దౌలాబహదర్‌గారు కీర్తిశేషులగుటచే ప్రభుత్వమంత్రివర్గమందు ఖాళీయైన వారిస్థానమునకు యెవరిని నియోజించెదరు అని హైదరాబాదీయులు కుతూహలముతో వేచియున్నారు. ఈ స్థానముయొక్క నియామకమును గూర్చి యిపుడుయింతకుతూహల మెందుకనగా, ప్రభుత్వాధికారములయందును ఉద్యోగములయందును మొదటిఅవకాశము ముల్కీలకీయవలసినదని సూచించుచు మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారు ఫర్మాను నిచ్చినతర్వాత మంత్రిపదవులలో మొదటఖాళీయైనది నవాబ్ వలియుద్దౌలా బహదరుగారు అనుభవించినపదవి. హైదరాబాదీయులు యీపదవికి ముల్కీయైనవారే నియమించబడవలెనని కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతము ముల్కీలలో యీపదవికి యెవరుతగినవారను విషయమునకొంతమంది పేర్లనుముల్కీఉద్యమనాయకులు సూచించియున్నారు. వీరిలో రాష్ట్రీయులలో అందరివిశ్వాసముగలవారిని నియోజించుట కష్టమైనపనికాదు. కాబట్టి సర్వవిధముల యీపదవికి ముల్కీ నియమించబడినయెడల మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారి ఫర్మానుఆచరణలో అమోఘమైనదగును.

యువరాజుగారి వేట ప్రయాణము

యువరాజును వాలాషాన్ హజరత్ బరీహద్ బహద్దర్‌గారు వేటకొరకై వెళ్లనున్నారని తెలియుచున్నది వీరు వెంకటాపూర్, కొరగూడ జెస్లియారస పాల్వంచా. మెలుగూ, నర్సంపేట యీయూళ్లలో నివసించుచు వేటగావించెదరని తెలియుచున్నది

ఇంకొక యూరపీయాధికారి

మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహద్దర్ శాదెమా హూకత్ సర్కార్ ఆలీ సదరులుగారు యూరపీయులగు మిస్టర్ మెకంటేర్ గారిని కౌర్ ఖానాల మొహతమీంపదవియందు నియమించ సంకల్పించినట్లు తెలియుచున్నది.

నిజాం రాష్ట్రములో గోధుమపంట

౧౩౪౩-౪౪ వ ఫ॥ రెండవ నివేదిక

(౧౯౩౩-౧౯౩౪లో అంతమగు అయిదేండ్ల సరాసరి పోల్చినచో, యీరాష్ట్రమందలి గోధుమపంటక్రిందనుండు భూమి సేద్యము మొత్తము యిందియాలో అదేసంవత్సరమందు [illegible] ౧౦౦౦ ఎకరములకు ౩౮ ఎకరముల ప్రమాణముండెను)

ఇదిరెండవనివేదిక. ఇందు నిర్ణయముచేయబడిన విస్తీర్ణము, పైరుయొక్క యప్పటిస్థితియు తెలుపబడియున్నది.

గోధుమలుచేయబడినవిస్తీర్ణము ౧,౦౪౧,౯౮౩ ఎకరములు గత సంవత్సరములో యిదే కాలములో ౧,౨౪౦,౯౮౮ ఎకరములలో గోధుమ వేయబడెను. [illegible] గోధుమలు [illegible] ఎకరములు, [illegible] ఎకరములకు [illegible] ఎకరములు [illegible]

ఈ [illegible] సమయములో [illegible] [illegible] సామాన్యముగా పైరు చక్కగా వృద్ధిపొందుచున్నది. ఔరంగాబాదు జిల్లాలోను, అక్కడక్కడ పర్భణి, బీదు జిల్లాలలో కొంతభాగములోను [illegible] గోధుమలకు [illegible]

వెలిబాధవల్ల ముసల్మానులగుట

చింతలకుంట సరూర్‌నగర్.
(మావిలేఖరి)

[illegible] సంవత్సరములుగల [illegible] యువకుడు ౭౦ సంవత్సరముల [illegible] ఒక మాదిగవిధవతో చేరగా ఆమెగర్భవతియయ్యెను. ఆమె వయస్సు ౨౦ [illegible] కులమువారు వెలివేసిరి. [illegible] మహమ్మదీయమతమునుస్వీకరించి ౨౯ మార్చి ౧౯౩౫ శుక్రవారమునాడువివాహమాడిరి అంటబాధతో హిందూమతము బాధపడిపోయినది.

పాపన్నపేట రాణిసాహెబాగారు

కుమారుని పెండ్లివిందులు

౨౪ మార్చి ౧౯౩౫ ఆదివారమునాడు బేగంపేటలో పాపన్నపేటసంస్థానం రాణిసాహెబాగారు తమకుమారుడగు రాజా రామచంద్రారెడ్డిగారు గద్వాలమహారాణిగారి కుమార్తెయగు రాణి అమ్మాయమ్మగారిని వివాహమైనసందర్భమున గొప్పగొప్పవారికి విందుచేసిరి బంగళా మనోహరముగ అలంకరించబడియుండెను. చిత్రవిచిత్రములగు మందులుకాల్పబడెను మెస్మరిజంపనులు అద్భుతముగచేయబడెను హైదరాబాదులో సుప్రసిద్ధులగు పెద్దలువచ్చిరి రాజా ప్రతాపగిర్‌గారును, రాజా రామదేవరావుగారును (వనపర్తి)గారును, నవాబు షౌకతుజంగ్ బహాదరుగారును, రాజాబహదర్ వెంకటరామారెడ్డిగారును కుందన్లాలుగారును, టాప్కూయదంపతులును, కర్నల్ సుల్తానయార్జంగ్ గారును దివాన్ బహదర్ యస్. అరవముదయ్యంగారును, జి. రఘునాథమల్ గారును, యస్ శ్రీనివాసాచారిగారును, బద్రుద్దీన్ గారుకూడ విందునలంకరించియుండిరి వయనితోకూడ విందుకువచ్చినవారందరి ఫోటో దీయబడెను

సోమవారము ౨౫ మార్చినాడు సాయంకాలము ౪ గంటలకు ఆదేబేగంపేట [illegible] విందు [illegible] హైదరాబాదు నిజాం దాబానులనుండి గొప్పగొప్ప స్త్రీలు ఈ అల్పాహారవిందుకువచ్చిరి, పాపన్నపేట రాణిసాహెబాగారు వారందరికిస్వాగతమిచ్చిరి. వచ్చినవారిలో మెహదీయార్జంగుగారి బేగంసాహెబాగారును, రాణి అంబాబాయి రాజ్ బహదురుగారును, చింపోలిరాణిగారును, రావ్ రాంభా యిపేట్ గారును, టాస్కర్ సతిగారును, కరణ్ సక్కర్ సతిగారును, బలాఉద్దీన్ సతిగారును దస్తూర్ సతిగారును, [illegible] గారును, యస్. అరవముదయ్యంగారి సతియు, పి. శ్రీనివాసాచారిగారిసతియు, డర్ పి. [illegible] గారిసతియు, [illegible] చీనాయిగారి సతియు, [illegible] సతియు, [illegible] గారిసతియు, [illegible] గారిసతియు, [illegible] గారిసతియు ముఖ్యులు.

నిజాంసాగర ప్రారంభోత్సవము

చీఫ్ యింజనీరుగారి ఉపన్యాసము

చీఫ్ యింజనీరుగారు నవాబ్ అలీ నవాజ్ జంగుబహాదరు గారు ఈ జలాశయ ప్రారంభోత్సవమును [illegible] హె. ఇ. హె. నైజాం ప్రభువుగారు ఆ ఉత్సవమును అలంకరించినందులకు [illegible] కృతజ్ఞతా వందనములు [illegible].

[illegible] నిర్మించుటకు పంటకాల్వల విధానమును [illegible] చెప్పుచు [illegible] పంటలు పండించుటకు అక్కరగా [illegible] పంటకాలువల సౌకర్యములు ఏర్పరచుట [illegible] నిర్మాణ కార్యమును [illegible] అంతకంతకు [illegible] పంటకాలువల యేర్పాటు [illegible] చెప్పిరి.

హి. ఇ. హె. ప్రభువుగారి పరిపాలన దయాపూరితమైన ప్రభుత్వము [illegible] ప్రపంచము [illegible] గొప్ప [illegible] నిజాంసాగరము [illegible] గొప్ప సంవత్సరముల [illegible] ఇది యొక ప్రపంచ [illegible] గొప్ప [illegible] చెప్పిరి.

నైజాంసాగరము [illegible] చదరపు మైళ్ళ [illegible] చేయును. [illegible] రాష్ట్రములో [illegible] ౧౫౫౦ అడుగులు. ఇందులో ౩౦౦౦౦ ఘనపరిమాణముగల [illegible] చదరపు మైళ్ళయి [illegible] ప్రవాహముగా [illegible] యొక్క [illegible] ౫ [illegible] గేట్లు [illegible] అపూర్వబుద్ధి యున్న [illegible] ప్రారంభము పూర్తి [illegible].

పెద్ద కాలువ మొదట [illegible] ౯౦ మైళ్ళు [illegible]. ఈ పెద్ద కాలువకు ౧౧౧౦౦ పెద్దకాలువలును చిన్నకాలువలును గలవు. [illegible] ౨౭౫౦౦౦ యెకరముల భూమిని సాగుచేయును. [illegible] గ్రామములు [illegible] గలవు.

ఈనిర్మాణమంతయు హి. ఇ. హె. నైజాం ప్రభువుగారి [illegible] భక్తి విశ్వాసములుగలవారి ప్రజలచేతనే చేయబడినది. ఈనిర్మాణములో యంత్రసాధనములు సాధ్యమైనంతతక్కువగ ఉపయోగించబడినవి [illegible] చేయుచుండుటవల్ల హి. ఇ. హె. నైజాంగారి ప్రజలలో [illegible] పనిని [illegible] ౨౦౦౦౦ మందియు, కొలువులపనులలో ౨౦౦౦౦ మందియు పనిచేయుచుండిరి.

ఈనిర్మాణమునకు [illegible] ౧౦ [illegible] అనగా [illegible] నిర్మాణమునుండి [illegible] ప్రజలకు గలుగు లాభములు [illegible] కాలువలనుండి హైడ్రోయెలెక్ట్రిక్ [illegible] వచ్చును. [illegible] నిర్మాణమునకు [illegible] ఈనిర్మాణము [illegible] సంపద వృద్ధియగు [illegible].

కడ్యాల చీఫ్ యింజనీరుగారు నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు [illegible] ప్రజలకు [illegible] ప్రాజెక్టులు [illegible] ప్రజలకు [illegible] చెప్పిరి. [illegible] ప్రాజెక్టు [illegible].

[illegible] ప్రభువుగారు [illegible] దీర్ఘాయురారోగ్యములతో

నిజాంరాష్ట్రాంధ్రుల స్థితి చూడుడు

ఆంధ్రోత్కళ సరిహద్దు సమస్య

దేశపాండ్యా సుబ్బారావుగారి ఉపన్యాసము

బొంబాయి మార్చి ౨౮:—

ఆదివారము సాయంత్రము ౫-౩౦ గంటలకు బొంబాయి ఆంధ్రమహాసభలో ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులై [illegible] సందర్భమున బొంబాయిలో [illegible] దేశపాండ్యా సుబ్బారావుగారు ఉపన్యసించుచు [illegible] ఉత్కళరాష్ట్ర నిర్మాణములో బరంపురము చేర్చుటచే ఆంధ్రులకు [illegible] ఉపన్యాసము [illegible] ఆంధ్రులు [illegible] రాష్ట్రములో [illegible] [illegible] ఆంధ్రుల ఆత్మ [illegible] సంఖ్యాకులైన [illegible] గల [illegible] ఉత్కళసాంఘికులు [illegible] ఆంధ్రులను చేర్చుటవలన [illegible] ఉత్కళులకే [illegible] అల్పసంఖ్యాకులైనప్పటికి తప్పక తమ

నదియు, ఉత్కళములో నదీఖండ ఆంధ్రులు చేరుటవల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు గొప్ప [illegible] గాక ఉత్కళములో [illegible] ఆంధ్రులు [illegible] ఆంధ్రమునకు [illegible] భయపడిరి. నిజాము, మైసూరు ఆంధ్రులను తెమ్మాన్లు రుచుకు తప్పు [illegible] కాలము, తప్పక వచ్చునని దూషించిరి. ఉత్కళరాష్ట్రములో చేర్చుటకు [illegible] ప్రస్థితికి [illegible]. ఉత్కళరాష్ట్రములో [illegible] కృషి [illegible] సంస్థలకు [illegible] అనుకూలములు [illegible] రాష్ట్రమునకు [illegible] ౫౦ సంవత్సరముల [illegible] చెప్పిరి. ఆంధ్రమహాసభ [illegible] తో సభముగిసెను. మాకురాగా [illegible] పనాకొరి [illegible] కొన్నిగారి [illegible] మను ముగిసెను. (ఆంధ్రపత్రిక)

రాజాబహదర్ వెంకటరామారెడ్డి గారు

పీరు మహాఘనతవహించిన నిజాంప్రభువుగారితో కూడ నిజాంసాగర్ ప్రారంభోత్సవమునకు పోయియుండిరి. [illegible] తిరిగి నిన్నటిరోజు హైదరాబాదుకు వచ్చినారు.

పయినుదహరించిన [illegible] ప్రతిపక్షము [illegible] లు జరుపుటకు యేర్పాటు చేసినారు.

హైదరాబాదు

బజారు ధరలు

(కోడారపు లక్ష్మీనరసయ్యా ఉస్మాన్‌గంజి)

౩౧-౩-౧౯౩౩

		పల్లానికి	రు. అ.
గోధుమలు తెలాల్య	మొదలు	,,	18-0-0
	వరకు	,,	13-8-0
బియ్యము దొడ్డువి	మొ॥	,,	18-12-0
	వరకు	,,	14-0-0
,, వానకరాంలు క్రొత్తవి	మొ॥	,,	17-0-0
,, డిటో పాతవి	మొ॥	,,	17-4-0
,, కేచిసాంబారులు క్రొత్తవి		,,	16-12-0
,, రామసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	13-12-0
	వరకు	,,	14-0-0
,, పిహోడీలు	మొదలు	,,	27-0-0
	వరకు	,,	28-0-0
కందులు	పెద్దవి	,,	10-4-0
,,	చిన్నవి	,,	10-0-0
కందిపప్పు	పెద్దది	,,	13-8-0
	,,	,,	13-12-0
,,	చిన్నది	,,	13-4-0
పచ్చపెసలు		,,	10-0-0
పెసరపప్పు		,,	14-0-0
నల్లపెసలు		,,	7-8-0
	,,	,,	8-0-0
మినుములు		,,	8-14-0
మినప పప్పు		,,	15-0-0
	,,	,,	15-4-0
ఉలవలు		,,	7-4-0
జొన్నలు		,,	9-8-0
,,	,,	,,	9-12-0
శెరిసెనగలు		,,	12-0-0
	,,	,,	12-4-0
సెనగలు		,,	10-4-0
	,,	,,	10-6-0
సెనగపప్పు		,,	13-4-0
వప్పు		,,	12-0-0
తప్రుమ		,,	4-0-0
పత్తిగింజలు		,,	7-8-0
అలచందలు		,,	11-4-0
ఆముములు		,,	8-8-0
బబ్బాఫాలు	మొ॥	,,	9-8-0
బెల్లము		,,	18-0-0
ఎఱ్ఱచక్కెర		,,	19-8-0
తెల్లచక్కెర		,,	13-0-0
మ్రదాసు చక్కెర	దొడ్డువి	,,	13-4-0
వేరుసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	16-8-0
పసుపు		,,	18-0-0
మిరపకాయలు	మొదలు	,,	35-0-0
	వరకు	,,	26-0-0
చింతపండు	మొ॥	,,	11-0-0
క్రొత్తది	వరకు	,,	11-8-0
మొంతులు మంచివి ౧౬ సేరకు			2-4-0
ఆల్లం ౧౭ సేర్లకు	మొదలు		1-8-0
వేరుశెనగనూనె ౧౭	,,		3-12-0
నెయ్యి ౪౦	,,		50-0-0
తెల్లగడ్డలు ౧౭	,, మొ॥		1-4-0
ఎఱ్ఱగడ్డలు	పల్లా ౧కి మొ॥		2-12-0
	వరకు	,,	3-8-0

నిజాంసాగర్ ప్రారంభోత్సవము

మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారు జరుపుట

శ్రీనిజాం ప్రభువుగారు ౨౦మార్చి ౧౯౩౩ నాడు రాత్రి ౧౨ఘంటలకు నిజాంసాగరు వెళ్లియుండిరి. ఉదయము తొమ్మిదిఘంటలకు నిజాంసాగర్‌కు ప్రభువుగారు చేరిరి. ప్రభువుగారు వెళ్లకపూర్వమే నవాబ్ ఆలీనవాజజంగు బహాదర్ ఛీఫు యింజనీరు, పి.డబ్ల్యు. డీ గారు వెళ్లి అక్కడి రాజసన్మానమునకై తగుఏర్పాటులు గావించిరి. రంగురంగులపతాకములతో విరాజిల్లు రాజవీథుల వైభవము సొంపుగానుండెను. హెడ్ స్లూజు పయి అందమైనపరచు చేసియుండెను. ఫొటోస్వీకర్తు, దూరమునకువినబడునట్టి యంత్రములు అమర్చబడియుండెను. అక్కడికివచ్చువారిని ఆహ్వానించుటకై నిజాంసాగరు సూపరింటెండెంటు యింజనీర్ అగు మిస్టర్ యంగ్‌హోల్కా అసిస్టెంటు ఛీఫుయింజనీరు అగు న.సి. స్ట్రీహాల్ గారు మిస్టర్ సి.పి. దలాల్ గారు, మిస్టరు దిల్ దారుఖాన్ గారు మిస్టరు వి. పాపయ్యా గారు ఏర్పాటుగావించుచుండిరి. శ్రీప్రభువుగారి అగమనసందర్భమున స్వాగతబ్యాండు వాయిద్యము మ్రోగించిరి. నవాబు అలీనవాజజంగుగారు అభివందనముచేసిరి. దానికి తరువాత కొన్ని మాటలు ప్రభువుగారు చెప్పిరి. అనంతరము ప్రభువుగారు ఒక విద్యుత్తుమరను నొక్కిరి. సాగరముయొక్క కాల్వలలో జలము ప్రవహింపసాగెను. అనంతరము మంత్రులాధిపతులు, సమీపకంట్రాక్టర్లు ప్రభువుగారికి నజర్ యిచ్చిరి. అనంతరము ఘ. ౧౧ లకు కామారెడ్డికి వెళ్లిరి. శ్రీమహారాజా సర్ కిషన్‌ప్రసాదు బహదర్ గారున్నూ రాజులు వెంబడించియుండిరి. ఉత్తరరక్షణ ఖవారి ఏర్పాటులు చక్కగా జాగ్రతగా ఉండెనని తెలియుచున్నది.

సంస్థానములలో ప్రజల సమావేశము

[illegible] మార్చి ౨౩ —

సమావేశమునందు ఇదివరకు చర్చింపబడిన విషయ ములు ఇండియా సంస్థానముల ప్రజలు, ముఖ్యముగా ఫెడరల్ శాసనసభకు సంబంధించిన ఇండియా సంస్థానముల ప్రజలు, చర్చించి స్పష్టనిర్ణయములను గావించి రి. తీర్మానములు, త్వరలో, తెలుపబడినవారికి తెలియ చేయుదురు.

భారత ఫెడరేషనులో చేరువిషయమై పూర్వా భిప్రాయము మారలేదని ఈ సమావేశము స్పష్టపరచుచున్న ది. సంస్థానములు ఫెడరేషనులో చేరవలెనని ఇండియా బిల్లులోని క్లాజులలో ఎట్టిమార్పుల చేయవలెనో విచారిం చుటయే సమావేశముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము.

నిజాంరాష్ట్రపు గొప్పయీతగాడు

బొంబాయి, మార్చి ౧౯ —

సయ్యదుమహమ్మదుఅలీ అను హైదరాబాదు రాష్ట్రనివాసి ౧౯౩౧ సంవత్సరములో హైదరాబాదులోని హుస్సేనుసాగరు చెరువులో ౫మైళ్లు ఈదినాడు. అనగా ౨౦మైళ్లు ౧౦౪ గంటలలో ఈదినాడు.

౧౯౩౨ సంవత్సరములో హిమాయత్సాగరు చెరువులో ౩౦ మైళ్లు ౧౧ గంటలలో ఈదెను.

ఇతడిప్పుడు బొంబాయిదగ్గర సముద్రంలో అపోలోబందరురేవు ౧౮ మైళ్లు ౫ గంటలలో ఈదెను. ఉదయం ౧౧ ౩౦ గంటలకు సముద్రములోదిగెను. సాయం కాలము ౪-౩౦ గంటలవరకు ఈదెను. ఈదుచుండినకాలము లో మాత్రము రెండుసార్లు గుడ్లుతినెను. అతనివెంటనున్న మ ధ్యవర్తులు గ్రుడ్లు అతనినోటిలోపడవేయుగా నతడు తినివే సెను. గమ్యస్థానము మొదటనుండి చివరకు ఒక్కతీరునఈదు చుండెను.

ఇతడిప్పుడు యూరోపుఖండమునకు వెళ్లదలచియు న్నాడు. ఇంగ్లాండుకు (ఫ్రాన్సు)నమధ్యనున్న ఇంగ్లీషు చానలు ఈదినవారు అనేకులు ఇదివరకుగలరు. ౧౩ గంటలలో ఈ ద్న వేగంగా ఈదినవారులేరు. కానియితడు౧౦ గంటలలో నే ఈదగలననుచున్నాడు.

మైసూరురైతుల కష్టవిచారణ

రైతుల కష్టనివారణముల నరయుటకు మైసూరుప్రభుత్వ మువారిదివరకే రెవిన్యూఅధికారులతోకూడిన సంఘమును ని యమించిరి, సంఘమువారు కష్టపరిహారమునకు అనుసరించు ఉపాయములను నిర్ధారణచేయుదురు.

ఏప్రియల్ నెలలో సంస్థానమునందున్న బీదవారంద రు సమావేశమగుటకు ఏర్పాటుచేయవలయునని సంస్థాన ప్రజల ఫెడరేషన్ వారు సంకల్పించిరి. వ్యవసాయకష్టపరిహార సంఘమువారి నిర్ధారణలను అనుసరించుమనటులు తెలియు చున్నది.

మైసూరుజిల్లాలో పంటపండక ఇబ్బందిపడుచున్న వారు ౪౦౦౦ మందిగలరు. వీరికిసహాయము చేయుటకుగాను మైసూరుజిల్లాబోర్డువారు రు ౨౫౦౦౦ మంజూరుచేసిరి.

మైసూరు అధికారులకు దివాను హెచ్చరిక

మైసూరు ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘవార్షిక సమా వేశమున సర్ మిర్జాఇస్మాయిల్ గారీ క్రింది హెచ్చరిక గా వించిరి:—

"తన కష్టనివారణముల చెప్పుకొనుటకు రైతుకు నోరు లేదు. రైతు క్షేమమును కన్నులకు అందుచే ఎక్కువ శ్రద్ధ [illegible] రాజకీయసాంఘిక వ్యాపార విషయములందు [illegible] పరిపాలనాకార్యనిర్వహణమునకు అవ [illegible] అవసరము. ప్రభుత్వోద్యోగి [illegible] కాదు. [illegible] ఆలోచించి కార్యము [illegible]

జగ్గంపేట జమీందారిణిపై పరువునష్టపు దావా

నష్టపరిహారము అడుగుట

నష్టపరిహార మీయవలసి వచ్చుట

కాకినాడ(సిన్నిహాల్ సబుజడ్జి పి. కుమారస్వామిపిళ్లె గారు గతశుక్రవారమునాడు రావుబహదూర్ పెద్దాపురం వెంక టకృష్ణారావుపంతులుగారు మూడువేలరూప్యముల చిల్లరసొ త్తము పరువునష్టమునకై జగ్గంపేటజమీందారిణీగారిపై దాఖ లు చేసిన సివిలుదావాలో తీర్పుచెప్పిరి

వాది రిటైర్డుడిప్యూటీకలెక్టరు. వీరుజగ్గంపేటయెస్టేటు నకుదివానుగా ౧౯౩౦ సంవత్సరము నవంబరునెలలో పదిసం వత్సరములవరకు పనిచేయుషరతుపైని నియమింపబడిరనియు, కాని ౧౯౩౩ సంవత్సరము ఏప్రిలునెలలో జమీందారిణీగారు వీరినిదివానుపదవినుండి డిస్మిసుచేసిరనియు అందువలన వారికి పరువునష్టము మున్నగునవి కలిగెననియు, పరువునష్టమునకై పరి హారమిప్పించవలెననియు వాదితరపున వాదింపబడెను.

ప్రతివాదితరపున వాదినిదివానుగా నియమించినపుడు ఎట్టిషరతులేకయే నియమించిరనియు, పదిసంవత్సరముల షర తు పెట్టబడలేదనియు, వాదియెస్టేటుపరిపాలన క్రమముగా చే యనందువలను, ప్రతివాదిణియొక్క ఉత్తరువులను తిరస్కరించినందువల నను మున్నగుకారణములచే వాదిని దివానుపదవినుండి తొల గింపవలసివచ్చెననియు ఈవ్యాజ్యము అక్రమముగా ప్రతివా దిని కష్టములపాలుచేసి ధనసంపాదనకలుగజేయు దురుద్దేశముతో పెట్టబడినదికావున వాదిచే ప్రతివాదికి పరిహారమిప్పించవలె ననియువాదింపబడెను

జడ్జీగారు వాదినియామకము పదిసంవత్సరముల షరతు పైజరిగెనని చెప్పుటకుతగినసాక్ష్యములేదనియు ఆటివరకు లేన పుడు ప్రతివాదితనయిష్టమువచ్చినపుడు వాదినితొలగించుటకు అధికారములనియు వాదియెస్టేటుపరిపాలనను క్రమముగాచేయక జమీందారిణీగారిఆజ్ఞలను కొన్నివిషయములందు ఉల్లంఘించుచు బచే వాదినితొలగించుట అన్యాయము, అక్రమముకాదనియు అభిప్రాయమునువెలిబుచ్చుచు వాదిపెట్టినదావానుఖర్చులతో సహాడిస్మిసుచేసిరి. వాదిదురుద్దేశముతో యీదావానుచేసెనని నిర్ణయించి వాదిప్రతివాదికి రూ ౫౦౦లు పరిహారముగా ఇ చ్చుకొనవలెనని ఉత్తరువుగావించిరి

వాదితరపున ఎమ్ ఎల్ నారాయణరావుగారును ము నుపట్ల అచ్యుతరామయ్యగారును వాదించిరి

(ఆంధ్ర)

దేవుని పెండ్లికి తగాదా

నాసిక్ మార్చి ౨౦ —

"కాలారాం దేవాలయములోనికి హరిజనులను రాని య్యకపోయినను. రధమునులాగుటకు వీరికి అవకాశమొసంగక పోయినను దేవాలయముఎదుట సత్యాగ్రహముమరల ప్రారం భింపవలెను" అని నాసిక్ జిల్లాహరిజనులు సోమూగాయ క్వాడుగారి అధ్యక్షతనుసమావేశమై తీర్మానించిరి

హరిజనులలోయువకులు వీరివిషయమై ముందంజవేయ వలెనని సభవారుకోరియుండిరి తక్కినవిగ్రహములతోపాటు ర ధమును లాగుఅవకాశముతమకుకూడ యొసంగవలెనని వీరుకో రిరి హరిజనులను లోనికరానీయక కాపురథోత్సవముహిందు వులకే ఉద్దేశింపబడినదని వీరివాదము

ప్రతిసం॥ సనాతనులకు, హరిజనులకుదీనివిషయమై పే చీనప్పుడున్నది ఉభయులుపట్టుదలతో నున్నారు క్రిందటి సం॥ కొట్లాటవరకురాగా పోలీసువారువచ్చి శాంతినెలకొ ల్పిరి ఈసం॥ అప్పటికప్పుడే ఉభయులుసిద్ధముగానుండిరి

నిమ్నజాతి బాలుర స్కూలుజీతములు లేకుండ జేయుట

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాబోర్డు సాధారణ సమావేశము ఈనెల ౧౭వ తేదీని కొవ్వూరునందు జరిగియుండెను.

బోర్డువారు, సమావేశమందు, ప్రభుత్వమువారివద్దనుం డి హరిజనులకు స్కూలుజీతములు లేకుండచేయు విషయము లో సదరుఆర్డరు బోర్డువారు లేకుండనిమ్నజాతిబాలురందరకు వర్తింపవలెనని వెల్లడియైన యుత్తరువునుగురించి ఆలోచిం చి, ఆప్రకారము ఆదిఆంధ్రబాలురకొక్కరికేగాక నిమ్నజా తులబాలురకందరకునుకూడ జీతములు లేకుండ విద్య యొసంగుటకు తీర్మానించిరి. ఇటుతీర్మానించుటవలన ఇదివ రలో ఆదిఆంధ్రబాలుర జీతములు మాఫుటవలన తగ్గించిన రూ. ౧౧౦౦/-కుతోడు పైతగ్గింపువలన వచ్చు రూ. ౪౯౦ త గ్గింపునష్టము కూడ భరించుటకంగీకరించిరి.

(ఆంధ్ర)

బికనీరు సంస్థాన ఆయవ్యయ పత్రము

బికనీరుసంస్థానపు ఆసెంబ్లీలో సంస్థాన మంత్రి బడ్జె టును ప్రకటించెను.

ఆర్థికదుస్థితిప్రారంభింపకముందు ౧కోటి౨౫లక్షల రకందల ఉపాయాసాయములు ఆదాయము ఆర్థికదుస్థితి ప్రా రంభమైనప్పటినుండియు ఆదాయము పడిపోయెను. ౧౯౩౨-౩౩లో వచ్చిన ఆదాయము ఇంతవరకు బికనీరు సంస్థానమున లభించియుండలేదు.

౧౯౩౪-౩౫లో జోద్పూరు, బావలనగరు సంస్థానము లవద్దనుంచి గైకొనిన ౫౫లక్షలఋణముతీర్చివేసెను. ఋణము కొఱకు నిర్మాణమునకై గైకొనబడినది.

౧౯౩౪-౩౫లో సైనిక సివిలు ప్రభుత్వాధికారులజీత ములలోకోతను పునఃస్థాపించుటకు రాజాగారనుమతించిరి. ఆర్థిక దుస్థితివలన ౧౯౩౧లో జీతములలోకోత, అవసరముగ్యాను ఇప్పు టినుండి పూర్వపు జీతము లొసగబడును

౧౯౩౪-౩౫లో ఆదాయము

౧కోటి ౨౫లక్షల ౫౨ వేలు సాధారణాదాయముగా చ్చునని అంచనావేయబడినది ౦లక్షల౫౩వేలు ఇతరాదాయ ము మొత్తము ౧కోటి ౨౬లక్షల ౫వేలు.

వ్యయము —సాధారణవ్యయము ౯౭లక్షల ౩౯ వేల రూపాయలు ఇతరవ్యయము ౨౫లక్షల ౫౮వేల రూపాయలు, అదిగాక ఋణముతీర్చుటకై ప్రత్యేకింపబడినది ౧౧ లక్షలు. రిజర్వుఫండుకై ప్రత్యేకింపబడినవి ౧౦లక్షలు.

మహారాజాగారివ్యయము —మహారాజాగారు వారి ఉ ద్యోగుల చరిత్రప్రసిద్ధమగు ఉత్సవములలో పాల్గొనుటకై ౧లక్ష ౧౦వేలు బడ్జెటులోనేర్పాటుచేయబడినవి మహారాజాగారితో పోవు ఉద్యోగులు మహారాజాగారి విమానములో ఎక్కి త్రచేయుటకొనుటకై బడ్జెటులోనుండు ఒసగు మొత్తము ౨౨వేల రూపాయలు.

ప్రకటన

రాజాశివరాజబహదరు ధర్మవంతు ఎస్టేటు కమిటీకచ్చేరియండి

ఈప్రకటనద్వారా తెలియజేయుట ఏమ న—యీ యిలాకలోని సూలిపేటమస్తేదారు లగు అందిజీ కిషన్ రావుగారు తా॥ ౧౭ ద్రై వరి ౧౩౪౪ ఫసలీనాడు చనిపోయినారు. వారికుమా రులు తమతల్లి రాధాభాయి విలాయతుద్వారా విరాసతుకొరకు దరఖాస్తు యిచ్చియున్నారు. కా వున ఎవ్వరికైన ఉజరుఉండినట్లైన ఈ నోటీసు జారిఅయిన మూడువారాలలోపల మాదఫ్తరము లో తమఉజర్దారీ చేయవలెను. అటుకాకుండిగడువు దాటినపిమ్మట జాబితాప్రకారముసాక్ష్యమువగై రా తీసికొని కార్యవాయియొక్క తస్ఫియాచేయ బడును. అటుపై యెవ్వరి ఆక్షేపణముకూడ విచా రింపబడదు.

ఆజ్ఞచే

మోతెమద్ కమిటీసంరక్షము

౩౦ ఫర్వర్ది ౧౩౪౪ ఫసలి

జిల్లాల వార్తలు

రైతులు—నౌకర్లు

మెదకు తాలూక్దారిగారి ఆజ్ఞ

(ఒక విలేఖరి)

జోగిపేట; ౧౨-౬-౪౪

దువ్వం తాలూక్దారు గారి దౌరా

మెదకుమండలములోచేరిన ఆందోలు తాలూకాలోని జోగిపేటలో ౧౯౯ జూలైనుండి నేటివరకు ఆలీజనాబుదువ్వం తాలూక్దారుసాహెబుగారు మకాంచేసి చుట్టుపట్టుగ్రామముల భూములను, గ్రామోద్యోగులదఫ్తరములను పరిశీలన చేయుచున్నారు. నేడో రేపో దౌరా బర్ఖాస్తు కాగలదని తెలియుచున్నది.

జమాబంది

తహసీలు జమాబందిపనులు గడబిడలేమిలేకుండ చాల చురుకుగా జరుగుచున్నవి. దీనికి కారణము కచేరిలో ముఖ్యులగు క్రొత్తగావచ్చిన పేష్కారుసాహెబుగారి పట్టుదలయే యని చెప్పను.

జిల్లా అధికారి ఆగమనము

ఆలీజనాబు అవ్వల్ తాలూక్దారు సాహెబుగారు అందోలుతాలూకాలో కొన్నిగ్రామములకు మోటారుపైన వచ్చి రైతుసోదరులయొద్దనున్న నౌకర్లను యజమానులను పిలిపించి లెక్కలుగమనించి వారికీవిధముగ బోధించిరి.

"నౌకరీలను గురించి మీరు మీ యజమానుల యొద్దతీసుకున్న రూపాయలకు మిత్తి యివ్వ నవసరములేదు. మీరుఅసలురూపాయిలనిమిత్తమే నౌకరీ చేయవలెను. మిమ్ములనుయేమైనబాధించిన మాయొద్ద ఫిర్యాదిచేసిన బాధించినవారలకుతగుశిక్షవిధింతుమని" నౌకర్లుమిక్కిలి సంతసమొందిరి.

యజమానులు నౌకర్లకి అప్పటిగా జరుగువిధ మీదిగుణ యుదాహరణతో పొందుపరచుచున్నాను.

౧౫౦-౦-౦ రూపాయిలు నగదు.

౩౦-౧-౦ మిన్హా ఒకసంవత్సర వేతనము ధాన్యము కాక.

౧౨౦-౦-౦ మిగతబాకి యిందుకుప్రతిశత ప్రతిమాసమునకు నూటకొక్కరూపాయి చొప్పున

౨౧-౧౧-౦ ఒకసంవత్సరము మిత్తి.

౧౪౧-౧౧-౦ బాకి.

యీవిధము గాజరుగుచుండెను అని రైతు సోదరులు యెంత మొరపెట్టినను మీరు వారువేయుటలేదనుమాటయే గాని పాపము రైతుసోదరులు సాహుకార్లవద్ద మిత్తికితెచ్చి ప్రతివత్సరము సాహుకార్లకు మిత్తియిచ్చుచున్నారు. నౌకర్లకొరకై తెచ్చినఋణములిపుడు సాహుకార్లయొద్ద సొక్కపడి వారికి జలకుబద్ధులైయున్నారు, నౌకర్లకు నెలనెలజీతములిచ్చిన వ్యవసాయముపనులు జరుగుట కష్టముగాయున్నది. ఒక నౌకరుపని కొద్దిగాపున్న కాలములో నౌకరిచేయును. మిక్కుటముగుపనికటస్థించినొడలుకదిపించుట జరుగక వితనముతో రైతు మునిగిపోవుటయే. ఇకముందువ్యవసాయమునకు స్వస్తి చెప్పవలసినదేక దాయని కొందరువిచారములోయున్నారు. మండలాధిపతిగారు రయితుసోదరుల మేలుగానిక నౌకరులకష్టసుఖములకై జాలిపహించిరి; ఇకముందు నెలనెలజీతములనే యొసగుటకును సంవత్సరపుజీతముమయందుగా నొసగకుండుటకును హెచ్చరించిరి. ఇది మంచియాలోచనయే, నౌకర్లకు మంచిదె. కాని గతసంవత్సరపు అసుత్తి మాఫుచేయుటచే రైతులకు నష్టము గలిగినదనవచ్చును.

బంగారు నగల అపహరణము

గుల్బర్గా స్టేషనుసమీపములోని గ్రామమగు మోజే మంఫ్ జాగీరులో పీర్ బనపాప్ప అనువాడు కొంతగొప్ప బంగారు నగలను అపహరించినచోరము పై పట్టుకొనబడెను. కార్యాయి జాబితాప్రకారం జరుగుచున్నదని తెలియుచున్నది.

ప్రాతిశతఘ్ని గుండు ప్రేలుట

గొడ్డలికై తెచ్చుకొన్నగుండు

హైదరాబాద్ (దక్కన్): ౨౧-౬-౧౩౪౪:—

అత్రాఫ్ బల్దా జిల్లాలో మేడిచల్ తాలూకా పరిధిలోని కీసర జాగీరులో పోయినసంవత్సరము తీవ్రయుద్ధప్రదర్శనము జరిగెను. పెక్కు శతఘ్నులతో యుద్ధప్రదర్శనము జరుగుచుండు సందర్భమున కీసరగ్రామవాసియగు ఒకయువకుడు తనపొలము సేద్యముచేయుచు మారుచుచుండెను అనంతరము ఒకశతఘ్నిమందుగుండును, వడ్లసోమయ్య ను పొలమువాని లోఅపన్నుడు జరుగుచున్నట్లుగ నెల్లి తనసేద్యపుపొలమువద్ద ఛింతచెట్టుక్రింద గుర్తుగాపాతియుంచెను వర్షానంతరము ఆగుండును గొడ్డలిచేయించి ఉపయోగించునిమిత్తమై తనయింటలో సహా వచ్చి పగులగొట్టమునకై పగుల గొట్టగా అది ప్రేలి తనబలముకొలది నొప్పిని కొట్ట అదిపగిలి దేహముంతయును తుత్తునియలై అతడువిగతజీవుడాయెను. అతని స్నేహితులను గొప్పగాయములతగిలి స్పృహలేకుండపడిరి. బ్రతుకుటసాధ్యముగా తెలియుచున్నది. ఆగుండుపగిలి ఆయిను నిమిషము లవరకు గొప్పచప్పుడుచేయుచు చిన్నగుండ్లవర్షము కురియుచుండె. గ్రామజనము భయకంపితులైరి. గ్రామమునకు ఈప్రదేశము కొంత దూరమునందున్నందున గ్రామవాసులుమిగిలిరి. లేకున్న ప్రమాదము ఉండునది.

కంటిబాధ చెప్పటెట్లు?

కళ్లునీరుకమ్ముట మండుట, దురదలు, చిట్లించుట, తిరుగుట, కుల్ల, మసక, తలనొప్పి, నరములులాగుట, మందమగుచూపు, అలసట, చిన్న గొప్పతనము, హిస్టరియా, మూర్ఛ, నరముల దౌర్బల్యము, అక్షరములు పారుట, మసకబారుట, చదువునపుడు కునికిపాట్లు, ఎక్కువకాలము చదువ నిచ్చలేకుండుట, బడినుండి పారిపోవుట, తప్పుకొనుట, చదువునందు వెనుకంజవేయుట, పుస్తకముల మామూలుప్రకార ముంచుకొనకుండుట, (అట్లుగా వంపుగాగాని బహుదగ్గఱగాగాని లేదా బహుదూరముగా గాని యుంచుకొనుట.)

ఈపై లక్షణముల నశ్రద్ధజేయుచో రోగికి నీరవస్థతియు నరములదుర్బలత్వము, పనిచేయజాలమియు, మిక్కిలిబాధయు, వెనుకబడియుండుటయు, రెప్పలల్లార్పుటయు అలసటబడిన చూపును, కనురెప్పవెంట్రుకలు పూర్తిగానూడిపోవుటయే, కంటిచుట్టును నల్లనిచారలును, నీరుకమ్మి నేత్రములచుట్టును మడతలును, మందమైన కనురెప్పలును సంప్రాప్తమగును.

ఈపైలక్షణములు నేవైనయును సందేశము(అనగా నేత్రవైద్యుల సహాయమునుకోరుదుము)దెలుపును. పాఠశాలకుబోవు బాలకులుతమయుపాయ మును గుర్తించజాలని పసితనమునందుటచేనింగ్లాండు,అమెరికా దేశములయందు విద్యాచట్టమునేత్రవైద్య ప్రవీణులను, తల్లిదండ్రులను, నుపాధ్యాయులను, మనోనైతిక శారీరకారోగ్యముల కొంతవరకుకృశింపజేయు నీపైలక్షణముల నివారణచేయ నియమించుచున్నది.

దృష్టినరిగా నానక(నల్లబల్లపై నుండుదానిని చదువజాలక) చదువునందు వెనుకబడియుండు పలువురుబాలురు పాఠశాలయందు బండలనిపిలువ బడుచున్నారు. కానితోడిబాలురలో వెనుకబడియుండుటకు వారినేత్రములు సరిగా నుపయోగింపబడలేకుండుటయే కారణము.

పరిశీలనగల యుపాధ్యాయులకు, కొంతమందిబాలురు తలనొప్పిచే బాధపడుటయు, కునికిపాట్లు, నేత్రములగుండలి నరములబలము తగ్గిపోవుటచే గలుగు యలసట, తత్కారణమున సాయంత్రము రెండుగంటలగు నరికివచ్చు పావలింతలు, మామూలుగా గోచరించు సంగతులే. ఇట్టిసందర్భముల పిల్లవానిచే మానసికముగ పనిచేయించుట నేరసూపమగు యపాయము. ఏలయన నేత్రములు పైనజెప్పిన నరసంబధమగు రుగ్మతలకు కారణమై పిదప చికిత్సకు కష్టతరమైయుండును.

పైనచెప్పిన లక్షణముల గుఱించియు నేత్రవిషయమగు సంగతులును మాచే నుచితముగా సప్లయి చేయబడును అవి యుపాధ్యాయునిచే నేత్ర రోగముల కెఱయగు వరిని గుర్తింపజేయును. కంటికి శ్రమయెక్కువ లేకుండుటకై వారిని స్కూలులో నల్లబల్లకు దగ్గఱగా కూర్చుండబెట్టవలయును.

బాలురకై బ్రద్దలగునప్పుడు నలుసు వెగరబడకుండునట్టి "స్ప్లింటర్ లెనియల్ లెన్సెస్" సప్లయి చేయబడుచున్నవి. గావున సులోచనముల ధరించి యాటలాడు బాలురకు ప్రమాదవశమున బ్రద్దలయినను నివి సురక్షితములు.

హారి అండుకో
సులోచనముల వర్తకులు, నేత్రవైద్య ప్రవీణులు (లండన్)
124, జేమ్సువీధి సికింద్రాబాదు.

REG. No. N 45. | Reg. No. M. 2185

18

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Rajakrishna Reddy